

HUVIHARIDUS, HUVITEGEVUS JA NOORSOOTÖÖ HARKU VALLAS

Lisa 4. Harku valla haridusvaldkonna arengukava aastani 2024

Harku Vallavalitsuse hariduse- ja kultuuriosakond

Sisukord

Sissejuhatus	3
Huvihariduse, huvitegevuse ja noorsootöö hetkeseis	5
Huviharidus ja huvitegevus	6
Sport.....	6
Koolide huviringid.....	7
Kultuur	7
Tabasalu Muusikakool.....	8
Avatud noortekeskused ja -toad	8
Noorteinfo.....	9
Noorteseire.....	9
Noorsootööalane koolitus	10
Erinoorsootöö	10
Noorte- ja projektlaagrid	10
Noortemalev	11
Noorte osalus	11
Noorte omaalgatused	11
Rahvusvaheline noorsootöö.....	12
Visioon	13
Noorsootöö rakendamise põhimõtted.....	14
Arenguvaade.....	15

Sissejuhatus

Harku valla noorsootöö korraldamine oma haldusterritooriumil on omavalitsusüksuse ülesanne kooskõlas kohaliku omavalitsuse korralduse-, noorsootöö seadusega ja teiste asjassepuutuvate õigusaktidega. Kohalik omavalitsus võib vastava valdkonna ülesanded delegeerida täitmiseks nii erasektorile, mittetulundussektorile kui ka valla mõjualusele sihtasutusele. Mittetulundusühingut, mille eesmärgiks on noorsootöö korraldamine ja läbiviimine, mille liikmetest vähemalt kaks kolmandikku on noored, käsitletakse käesolevas arengukavas kui noorteühingut.

Noorsootöö on noortele tingimuste loomine arendavaks tegevuseks, mis võimaldab neil vaba tahte alusel perekonna-, tasemekoolituse- ja tööväliselt tegutseda. Noor – see on noorsootöö seaduse mõistes 7–26-aastane füüsiline isik.

Arengukava on omavalitsusüksuse pika- ja lühiajalisi eesmärgi määratlev ning elluviimise võimalusi kavandav dokument. Arengukava eesmärgiks on piiritleda järjepideva noorsootöö strateegia, luua alus kavakindlale arengule ja konkretiseerida valla arengukavas seatud eesmärgi noorsootöö valdkonna tasandil. Arengukava strateegilised eesmärkide kehtestamisel lähtutakse vallaelanike huvidest ning kehtivast Harku valla eelarvestrateegiast ja vallaeelarve võimalustest.

Harku Vallavolikogu kinnitas 2011. aastal Harku valla noorsootöö arengukava aastateks 2011–2016. Arengukavas püüti võimalikult realistlikult kirjeldada, millisena tahetakse noorsootööd Harku vallas ideaalis näha (visioon) ja sõnastati selle eesmärgi mõte ja sisu (missioon). Arengukavaga loodi Harku vallas kõiki osapooli arvestav kava sihtide seadmiseks ja lähiaastate tegevuse planeerimiseks.

Arengukava koostamisel 2017–2020. aastal andsid oma panuse nii vallavalitsuse spetsialistid ja keskastmejuhid kui ka valla noorsootöö asutused, koolide esindajad ning noored ise.

Harku vallas on suur roll noorsootöö organiseerimisel või selle läbiviimisel Huvitegevuse ja Noorsootöö Sihtasutusel. Noorsootöötaja on noorsootöö valdkonnas erialaselt koolitatud ja töötav spetsialist (huvijuht, noortejuht vm). Tema ülesandeks on vallas noorsootööd kavandada, kaasates huvigrupid, s.o üksikisikud või institutsioonid, kelle poolt kavandatav tegevus avaldab otsest või kaudset mõju noorsootöö arengule vallas. Noorsootöös lähtutakse võrdse kohtlemise, sallivuse ja partnerluse põhimõttest, noorsootöö põhineb noorte omaosalusel ja vabal tahtel. Noorsootöö on mõõdetav noorte osalusega. Osalus võib olla aktiivne või passiivne. Aktiivne

osalus – kui noored pakuvad välja ja/või ise teevad otsuseid; passiivne on osalus, kui osaletakse neile pakutavates tegevustes. Aktiivse osalusvormina võib näiteks tuua aktiivsete valla noorte esinduskogu ehk Harku valla Noortevolikogu kandideerimist ja hääletamist, noorte juhivate ühingute osatähtsust. Samuti kooli mini- ja õpilasfirmade arvu ning tegutsemist ning õpilasesindust, mis esindab konkreetse kooli õpilaste huve ja seisukohti suhetes kooli personali, juhtkonna või hoolekoguga.

Harku vallas on noorsootöös osalemiseks võimalused loodud.

Noorsootööteenuse arendamisel on lähtutud tegevussuundade jaotusest: huviharidus ja huvitegevus, avatud noorsootöö, noorteinfo, noorteseire, noorsootööalane koolitus, erinoorsootöö, noorte- ja projektilaagrid, noortemalev, noorte osalus, noorte omaalgatused, rahvusvaheline noorsootöö.

Huvihariduse, huvitegevuse ja noorsootöö hetkeseis

Valla huvihariduses-huvitegevuses osalevate unikaalsete noorte arv (vanuses 7–19, eelneva 2019. aasta 01.10. seisuga) oli 2046. Huvihariduses ja spordiklubides osalevaid noori (valla pearaha) on 1000 noort. Harku vallas on 54 kvalifitseeritud treenerit, 68 huvikoolide õpetajat ning kutsega noorsootöötajaid on 36.

Harku vallas (edaspidi vald) koordineerib noorsootööd valla haridus- ja kultuuriosakond koostöös Huvitegevuse ja Noorsootöö Sihtasutusega (edaspidi sihtasutus).

Sihtasutuse tegevuse eesmärk on luua eelkõige valla lastele ja noortele võimalused mitmekülgseks arenguks, õppekavavälisteks tegevusteks, huvihariduses või huvitegevuses osalemiseks või täiendõppeks.

Sihtasutus korraldab pikapäevarühmade tööd Tabasalu Ühisgümnaasiumis ja Muraste Koolis ja koordineerib valla huvikooli huviringide tegevust ning valla noortekeskuste tööd. Huviringe on üle 40, kus osaleb ligi 700 noort.

Lisaks koordineerivad noorsootööd kogukonnakeskused Murastes, Väänas, Vääna-Jõesuus, Suurupis, Kumnas, Türisalus, Merikülas, Alasniidul ja Harkujärvel. Kogukonnakeskustes tegutseb 100 noort erinevates huviringides. Kogukonnakeskuste juurde on loodud noortele võimalused väljõusaalide, mänguväljakute ja skate-parkide näol. Loovuslabor korraldab käsitöö valdkonnas arendavaid töötubasid koostöös kogukonnakeskuste ja koolidega. Kumna Kultuuriait on valla hallatav asutus, mis täidab külakeskuse rolli, toimides samal ajal avatud noortekeskusena ning organiseeritud on erinevaid huvitegevust pakkuvaid võimalusi. Harku Valla Lastekaitse Ühing korraldab igal aastal traditsiooniliselt lastekaitsepäeva ja jõuluretke.

Rävälä Skautide Maleva lipkond Okaskannel korraldab regulaarselt skautide üritusi. Lisaks toimetavad vallas kodutütred. Regulaarsete koonduste läbi kodanikuteadlikkuse tõstmisega on tegutsemas vallas 32 noort.

Mänguväljakud on avatud Tabasalus Nooruse-Kase kvartalis, Hommiku teel, Tui pargis, Murastes Kivi tänaval; Kumnas Kumna teel; Harkus Pikal tänaval; Tiskres Alasniidu teel ja Suurupis Pihelga teel ning spordiväljakud Tabasalus Kooli tänaval, Murastes Lee teel ja Kivi tänaval, Väänas Vääna mõisa juures, Kumnas Kumna teel, Tutermaal Tutermaa teel ja Alasniidul Alasniidu teel.

Noorsootöösse panustavad ka Harkujärve ja Rannamõisa kirikud, pakkudes selleks erinevaid

võimalusi.

Huviharidus ja huvitegevus

Kvaliteetse noorsootöö ning huviringide kättesaadavus loob noortele võimalused mitmekülgseks ja järjepidevaks arenguks, eduelamusteks ja kogemuste pagasi rikastamiseks. Pikaajalise (huviharidus) või lühiajalise (huvitegevus) kvaliteetse ja süstemaatilise huviala juhendatud õppimisega omandab noor põhjalikud teadmised ja oskused valitud huvialal.

Harku valla huvikool tegutseb sihtasutuse ühe üksusena, pakkudes erinevaid huviringe lastele, noortele või täiskasvanutele. Suurel osal huviringidest on registreeritud ainekava. Kokku on valida üle 40 erineva huvitegevuse vahel, milles on nii muusika-, spordi-, loodus-, teaduse-, tehnika-, üldkultuuri-, tantsu- kui ka muid ringe.

Ringid toimuvad valla koolides, noortekeskustes, õues ning spordisaalides. Huvikooli suureks tugevuseks on mitmekesine ja suur valik ringe ja huvitegevusi. Vajadus on parandada vallas noorsootöösutuste taristut.

Vallas elavad õpilased kasutavad aktiivselt teiste omavalitsuste (sh peamiselt Tallinn, Keila) pakutavaid huvihariduse võimalusi. Vald katab lepingute alusel oma laste ja õpilaste õppimise kulud teiste omavalitsuste huviharidusasutustes.

Valla pakutavatele huvihariduse võimaluste loomiseks on tugev ka erasektori initsiatiiv.

Sport

Eesti spordipoliitika aastani 2030. sätestab prioriteetsed arengusuunad ning põhialused noorte eakohaste liikumisharrastuste ja turvaliste spordiolude loomiseks. Selle kohaselt toetatakse Eesti noori tervisliku eluhoiaku omandamiseks sobivate võimaluste leidmisel ja toetamisel.

Suuremad valla spordikompleksid on Tabasalu Spordikompleks ja Meriküla Spordi- ja Õppekeskus. Lisaks kõikide koolide võimlad ning saalid, lisaks erinevate mõõtmete ning võimalustega staadionid on noortele kättesaadavad organiseeritud tegevusteks. Harku valla noortel on võimalus tegeleda lisaks oma vallas asuvatele spordialadele ka naaberomavalitsuste organiseeritavatel treeningutel, mida vald toetab pearaha toetamise süsteemi läbi. Noored tegelevad aerutamise, jalgpalli, judo, jäähoki, uisutamise, korvpalli, käsipalli, male, moodsa

viievõistluse, murdmaasuusatamise, orienteerumise, purjetamise, ratsaspordi, võistlustantsu, showtantsu, sõudmise, tennise, triatloni, tänavatantsu, ujumise, võimlemise, võrkpalli ja muude aladega.

Koolide huviringid

Harku vallas on viis valla kooli: Tabasalu Ühisgümnaasium, Vääna Mõisakool, Harkujärve Põhikool, Vääna-Jõesuu Kool ning Muraste Kool. Koolides on tööl erinevad tugispetsialistid, sh psühholoogid, sotsiaalpedagoogid, eripedagoogid, huvijuhid. Ka valla koolides tegutsevad erinevad noorte huviringid. Tabasalu Ühisgümnaasiumis osales 2019. aasta andmete põhjal laulukoorides (sh mudilas,- laste- ja poistekooris) 232 noort. Tantsuõpet sai 74 noort ning rahvatantsuga tegles 29 noort. Muraste Koolis tantsis rahvatantsuringis 52 noort ja laulukooris laulis 15 noort. Huviringides kokku osales Muraste Koolis 2019. aasta andmete põhjal 316 noort. Vääna-Jõesuu kooli huviringides osales 2019. aasta andmete põhjal 176 last, kellest lauluringis osales 21 õpilast ning Vääna mõisakooli huviringides 387 noort (neist rahvatantsuringis 87 ja laulukooris 52). Harkujärve kooli huvitegevusest võttis osa 244 noort, kellest 50 laulis kooris ning 24 osales rahvatantsuringis.

Kultuur

Kultuuripoliitika põhialustes tuleb väärtustada noortekultuuri ja tagada noortele võimalus osaleda kultuuriloomes. Koolide ning organisatsioonide juhtimisel arendatakse vallas rahvakultuuri edendamist, väärtustades noorte kujunemisteed ning eneseteostust. Noortele on tagatud avalike ruumide kasutamise võimalused ning juhendajate abi. Vald toetab noorte osalemisi laulu- ja tantsupidudel transpordiga. Juhendajate väärtustamine ning tunnustamine on vallas traditsiooniks. Kogukonnakeskused organiseerivad mitmekesiseid kultuurisündmusi nagu teatrietendused või kontserdid, kus noored laval ise aktiivselt osa võtavad.

Harku Vallavalitsus korraldab kord aastas kontserti Harku valla laululaps. Valla noored saavad võimaluse esineda Harjumaa laulukonkurssidel, teleprojektis „Laulukarussell“ ning Tabasalu Päeval. Suvelõpu suur keskkonnasõbralik perepäev Tabasalu Päev on vallas toimunud juba kümme aastat. Kaasatud on valla noortele huviharidust ja huvitegevust pakkuvad organisatsioonid. Perepäeval on laval kesksel kohal alati noored, kes saavad esineda nii tantsu, laulu, teatri kui muu eeskavaga.

Tabasalu Muusikakool

Erialadest on koolis esindatud akordion, klaver, viiul, klassikaline kitarr, löökpillid, laul, flööt, plokkflööt, klarnet, saksofon, trompet, metsasarv, tromboon, tenor, tuuba, fagott, väikekannel, torupill. Võimalik on õppida ka ettevalmistusklassis või kunstiklassis. Muusikakoolis tegutsevad lisaks õpitavatele erialadele ka koor, puhkpilliorkester, keelpilliorkester, vanamuusika ansambel, saksofonikvartett, kitarriansambel, vaskpillikvintett, trummitüdrukud ja lauluansambel. 2019/20. õppeaastal on kooli nimekirjas 153 noort (EHIS). Muusikakoolis on võimalus õppida seitse aastat (+ üks lisa-aasta). Muusikakooli õpilased panustavad aktiivselt valla kultuurielusse, esinedes valla üritustel ning korraldades kontserte. Lisaks võetakse osa ja esindatakse valda ka teistel üleriigilistel sündmustel. Õppetegevuse üheks osaks on silmaringi avardamine, sh õpilastele kontserdikülastuste korraldamine. Muusikakooli õppetegevus toimub Tabasalu Ühisgümnaasiumi ruumides. 2021. aastasse planeeritud Tabasalu Põhikooli uue õppehoone ehitamisega on kavas ehitada Muusikakoolile sobivad ruumid praegusesse algklasside majja.

Avatud noortekeskused ja -toad

Valla noortekeskused asuvad Tabasalus ning Harkujärvel, väiksemad noortetoad on lisaks avatud ka Vääna-Jõesuu Kooli ning Vääna Mõisakooli juures. Noortekeskuse eesmärk on noorte vaba aja sisustamine lähtudes noorte vajadustest ja huvidest ning põhimõttel, et noorsootööd tehakse noorte jaoks ja koos noortega. Noortekeskused on vallas noorte hulgas väga populaarsed, näiteks 2019. aasta andmete põhjal oli valla noortekeskustes 12 227 külastatavust, millest Harkujärve noortekeskust külastasid noored 4210 ja Vääna-Jõesuu noortetuba 4202 korral. Vääna noortetuba oli avatud ¼ aastast ning külastatavus oli 400. Noortekeskustes ja tubades on statistikat tehtud kohal käimiste järgi, mitte unikaalsete noorte osaluse järgi. Külastuste arv on väga suur, võttes arvesse, et valla noorte arv vanuses 7–26 oli 2019. aastal 3683 (vanuses 7–19 aga 2972 noort). Tabasalu noortekeskus kolis aasta sees koolist kaugemale ning noortekeskust külastasid noored 3465 korral (külastatavus langes võrreldes eelnevate aastatega).

Noorteinfo

Noorteinfo pakub noortele ümbritsevast elust teavet, toetab nende iseseisvust, suurendab teadlikkust erinevatest võimalustest ja valikutest oma elu paremaks korraldamiseks ning suurendab mõtestatud osalust ühiskonnas. Erinevad noorsootöö asutused, noorteorganisatsioonid, kogukonnakeskused, vallavalitsus ja koolid jagavad teavet oma liikmete, külastajate, sotsiaalmeedia, foorumite, e-posti, infostendide või ajalehe kaudu. Peamised jagatavad infovaldkonnad on sündmuste, õppimisvõimaluste, huviringide, ennetustegevuse ja projektide kohta. Kesine juurdepääs noorsootööteenustele tekitab teadmatust. Noorteinfo tööd on vaja teha mitte ainult noortele, vaid ka noorsootöötajatele. Vald organiseerib suuremaid ja väiksemaid huvigruppe koondavaid teabepäevi ja koolitusi.

Heaolu arengukava 2016–2023 toob tööelus osalemist toetava poliitikainstrumendina välja noore võimalusi piiravate takistuste vähendamise ning vajaduse luua eeldused noore sujuvaks siirdumiseks haridussüsteemist tööturule. Nõustamise tagamine noortele, võimaldamaks neil langetada nende elu puudutavaid otsuseid. Koordineeritud kutsesuunitlus- ja/või karjäärinõustamine toimub vallas põhiselt koolide 7.–12. klassidele. Karjäärinõustamist pakub Töötukassa, mida saab kutsuda valla koolidesse. Psühholoogiline nõustamine koolis toimub valla sotsiaal- ja tervishoiuosakonna kaudu.

Noorteseire

Noorsootöö valdkonnas tuleb koordineeritult teha süsteemset andmekorjet, olukorra seiret ning kogutud teabe põhjal viia regulaarselt läbi valdkonnaarengu uuringuid ja analüüse. Noortetöö valdkonna tegevuste planeerimiseks ja teostamiseks on süsteemsete ja võrreldavate uuringute järjepidev läbiviimine ning uuringupõhiste tegevuste rakendamine vajalik. Terviklik analüüsisüsteem annab noorsootöö tegijatele ja otsustajatele vajalikud teadmised noortele suunatud teenuste hetkeseisust ning võimaldab teha õigeid otsuseid.

Valla käsutuses on huvihariduses- või sporditegevuses osalevate valla noorte (pearahapõhine) statistika. Valla noortekeskused ja -toad peavad arvet noorte osaluse kohta. Noorsootöö sise- ja välishindamine viidi vallas läbi koostöös Eesti Noorsootöökeskusega 2017. aastal.

Noorsootööalane koolitus

Koolide ja noortekeskuste noorsootöötajad on varasemalt olnud noorsootöö eriharidusega või lähedaste erialade (kultuur, haridus, sotsiaaltöö, näitejuhtimine) või mõne muu kõrgharidusega. Osaletud on noorsootöö erialastel täiendkoolitustel ja seminaridel, mis on korraldatud riigi (ENTK, HTM, Euroopa Noored büroo) või erasektori poolt. Koolitatakse kvaliteetseks noorsootööks vajalike hoiakute, teadmiste ja oskuste arendamise eesmärgil.

Täienduskoolituste eesmärk on tõsta noorsootöötajate kutseoskusi. Valla initsiatiivil toimusid 2020. aastal noorsootöötaja kutse koolitused, kus osalesid kõik valla noorsootöötajad.

Samuti on oluliselt paranenud vallas noori treenivate juhendajate teadlikkus treeneri kutsekvalifikatsiooni tõstmise küsimuses.

Erinoorsootöö

Erinoorsootöö on riskioludes elavale ja/või probleemkäitumisega noorele arengueelduste loomine noorte võimete ja oskuste aktiveerimise ning motivatsiooni suurendamise kaudu.

Vald soodustab riskirühmade sotsiaalset kaasatust, millega vähendatakse noorte eemale- või üksijäämise riski, tagades noortele vajaliku (jätku)toe ja abi nõustamisega. Noorte üksi jäämist või eemaldumist märgatakse ja ennetatakse toetava turvavõrgustiku abil. Neid noori, kes on jäänud erinevatel põhjustel õpingutest või tööst eemale, toetatakse õigeaegse noorele olulise töö- või õppeinfo. Tõrjutusriski sattunud noored ei ole sageli oma võimalustest abi küsida ja saada teadlikud ning vajavad märkamist ja tuge. Lastekaitsetöös on riskikäitumise ja tõrjutusriski juhtudel põhirõhk ennetustööl, põhjuste-sümptomite varajasel märkamisel ning õigeaegsel sekkumisel. Valla lastekaitse spetsialistid lahendavad selliseid olukordi juhtumipõhiselt, tegutsedes alati lapse huvidest lähtuvalt, toetades last ja tema perekonda võrgustiku kaudu. Koostööd tehakse nii erinevate asutuste kui ka noorsoopolitseiga.

Noorte- ja projektlaagrid

Noortele luuakse puhkuse ja vaba aja veetmise võimalused laagrites. Näiteks sihtasutus korraldab koolivaheaegadel tiheda programmiga projektlaagreid, mis on mõeldud kuni 16-aastastele noortele. Laagrikasvatajad vallas on litsentseeritud noorsootöötajad. Lisaks on

loodud noortele võimalused võtta osa erinevate suundadega noortelaagritest, näiteks loodus-, muusika- ja spordilaagritest. Sellise laagri sisuline aktiivne tegevus on kas trenn, musitseerimine vm noorele meelepärane tegevus.

Valla vähekindlustatud perede lastel ja noortel on võimalus olla ka mõnes üle-eestilises laagris, mille koosfinantseerimine toimub riigi, omavalitsuse ning lapsevanema koostöös.

Noortemalev

Mitmekesiste meetmete kaudu tõstetakse noorte tööhõivevalmidust ning parandatakse noorte olukorda tööturule sisenemisel. Peamised töövaldkonnad on noorte töökasvatus ning aktiivne ja arendav puhkus.

Koostöös sihtasutusega korraldatakse valla noortemalevat alates 2016. aastast. Malevas osaleb alati üle 20 noore ja noori juhendavad noortekeskuste töötajad. Valla noortemaleva korraldaja ning rahastaja on Harku Vallavalitsus koostöös kohalike ettevõtetega. Peamiselt osaletakse Tabasalu Päeva korraldamises ja tehakse lihtsamaid töid valla lasteaedades või ettevõtetes.

Noorte osalus

Harku valla peamine noorsootöö eeldus ja väärtus on noored ise. Noorte osaluse ja omaalgatuse toetamiseks ning stimuleerimiseks on loodud võimalused ja eeldused erinevatel tasanditel, arvestades noorte eripära ja ealisi iseärasusi.

Omaalgatuslikes projektides osalemine on kasin. Noored osalevad tegevustes läbi erinevate noorteühenduste kas koolis või väljaspool kooli. Näiteks õpilas- ja minifirmade tegevust toetab koolis heal tasemel ettevõtlusõpe ning see on muutunud noorte seas üha populaarsemaks.

Ka noori endid on kaasatud tõstes nende motivatsiooni ja luues mitmekesiseid osalemise võimalusi.

Noorte omaalgatused

Euroopa Liidu noortestrategia 2019–2027 kaasamisettepanek on edendada noorte demokraatlikku osalust ühiskonnas, kaasata noori ja noorsootöökorraldajaid kõigil

valitsemistasanditel. Vallas on loodud võimalused noortel poliitikas kaasa rääkimiseks. Noortel on võimalus osaleda ka noortevolikogu töös. Harku valla Noortevolikogu eesmärk on tutvustada noortele demokraatia põhimõtteid, julgustada kodanikualgatust ning kaasata noori kohaliku elu, sh noorsootöö otsustusprotsessidesse. Noortele on loodud võimalused omaalgatuse toetamiseks ka vabatahtliku tegevuse toetuseks. Kodanikuühiskonna programmi 2021–2030 (koostamisel) alameetme tegevused hõlmavad osaluskohvikute kui noortevaldkonnas arendatud ja tunnustatud konsulteerimisformaadi laiemat levitamist. Noored on kodanikuühiskonna kestvuse eeldus, nende osaluse toetamiseks on oluline lõimida noorsootöö, vabatahtlaste ja kooli tegevusi. Noortel on võimalus valida, algetada ja luua lahendusi olulistele väljakutsetele, nad peavad saama kaasa rääkida neile suunatud teenuste ja tegevuste planeerimisel, disainimisel, rakendamisel ja hindamisel.

Rahvusvaheline noorsootöö

Rahvusvaheline koostöö toetab noorsootöö ja noortepoliitika mitmekülgset arengut. Noortele ja noorsootöötajatele võimaldatakse saada rahvusvahelise koostöö kogemusi ja luuakse kultuuridevahelise õppimise võimalusi.

Alates 2016. aastast on vallas võõrustatud kokku kolme Saksamaalt või Venemaalt tulnud noorsootöötajat, kes töötasid kolm aastat siin vabatahtlikena. Selline spetsialistide vahetus on avardanud valla noorte silmaringi Valla noorte omaalgatuste ja ühistegevustesse kaasamine on seeläbi veidi kasvanud. Noored on rohkem uutes rahvusvahelistes noorsootöö projektides osalemisele avatud.

Valla noori toetatakse Euroopa Liidu noortevaldkonna programmides nagu Erasmus+ ja Euroopa Solidaarsuskorpus osalemisel.

Visioon

Harku vallas on 2024. aastal süsteemselt toimiv ning ühiskonna muutusi ja piirkonna arenguid arvestav noorsootöö, mis on traditsioone väärtustav, kuid samas avatud uutele lahendustele ja võimalustele. Erinevatele huvi- ja sihtgruppidele pakutakse mitmekülgseid võimalusi vaba aja arendavaks sisustamiseks kaasaegse materiaalse baasiga keskkonnas.

Noorsootöö on suures osas noorte omaalgatusel põhinev ning noorsootöö valdkonda puudutavate otsusteni jõutakse omavalitsuse ning noorte koostöös. Noorsootööd puudutavaid otsuseid tehakse erinevatest allikatest ja kogemustest lähtuvalt ning pakutavaid võimalusi ja teenuseid muudetakse ja täiustatakse vastavalt sihtgruppidele tulevate tagasisidele.

Kõik noorsootöötajad tegutsevad eelnevalt kokku lepitud ühiste eesmärkide nimel ja kõik noorsootööga seotud spetsialistid teavad, millega teised osapooled tegelevad, millised on nende võimalused, õigused ja vastutus.

Noorsootöö aitab kaasa noorte täisväärtuslikeks kodanikeks kasvamisel, elamisel ja eneseteostusel, pakkudes arenguvõimalusi kõigile noortele lähtuvalt nende vajadustest.

Noorsootöö rakendamise põhimõtted

Harku valla noorsootöö korraldus ja elluviimise põhimõtted lähtuvad peamiselt noorsootöö seadusest ja riiklikus arengukavas sätestatust. Aluseks on võetud ka seni efektiivselt rakendatud tegevused, projektid ja algatused ning valla arengukavas ette nähtud üldsuunad ja prioriteedid.

Mida arvestatakse tegevustes?

- Noorsootööd tehakse noorte jaoks ja koos noortega, kaasates neid valdkonna otsuste tegemisse;
- Noorsootöös lähtutakse noorte vajadustest, huvidest ja soovidest;
- Noorsootöö põhineb peamiselt noorte omaalgatusel, osalusel ja nende vabal tahtel;
- Noorsootöös lähtutakse eetilistest kaalutlustest ning võrdse kohtlemise printsiibist;
- Noorsootöötaja lähtub töös noortega sallivuse ja partnerluse põhimõttest;
- Noorsootööd pakutakse noortele võimalikult nende elukoha lähedal;
- Noorsootöö peamine korraldaja on kohalik omavalitsus, kes teeb tihedat koostööd omavalitsuse asutuste, noorteühingute ja noorsootööasutustega;
- Noorsootöö teostamise keskkond on noorte poolt aktsepteeritud, uuenduslik ning turvaline; keskkond, mis soodustab mitteformaalset õppimist;
- Noorsootöö struktuur võimaldab noortel osaleda otsustamises, eelkõige kohaliku omavalitsuse arengukavade koostamises ja noorsootöö rahaliste vahendite planeerimises ning jaotamises;
- Noorsootööd kavandatakse, koordineeritakse ja tehakse erinevate sektorite (mittetulunduslik, äri- ja avalik sektor) koostöös;
- Noorsootöö vajab eesmärgipärast planeerimist ja regulaarset analüüsi.

Eelmainitud noorsootöö elluviimise põhimõtted on eelduseks Harku valla noorsootöö korraldamisel. Eesmärkide saavutamiseks koostatakse ja rakendatakse tegevuskava, mis on aluseks noorsootöö kvaliteedi paranemisele ja aitaks tegevust laiendada.

Arenguvaade

Harku valla noorsootöö üldeesmärgiks on luua võimalikult head eeldused ja võimalused noore isiksuse mitmekülgseks arenguks. Noorsootöö peab olema mitmekesine, kättesaadav ja kvaliteetne.

Oma tegevuses lähtutakse järgmistest plaanidest:

1. HOOG – noored on loov ja edasviiv jõud

- 1.1. noorsootööteenuste arendamisel tagada noorte vajadustes lähtuv innovatsioon;
- 1.2. pakkuda noortekeskuste ja -tubades võimalikult mitmekesiseid tegevusi;
- 1.3. tagada noortele võimalused oma annetega tegeleda;
- 1.4. tutvustada noortele erinevaid tegevusvaldkondi;
- 1.5. tagada noortele avaliku ruumi kasutamine ja vahendeid.

2. OSA – noored on aktiivsed kodanikud

- 2.1. tagada noorte kaasärääkimise võimalus läbi osaluskogu ja noortevolikogu;
- 2.2. luua võimalus olla aktiivne kodanik, kaasates noori noortevolikogu töös;
- 2.3. tagada noorte omaalgatuse toetamine.

3. ISE – noorsootöö on kvaliteetne

- 3.1. parandada noorteinfo kvaliteeti, kättesaadavust ja süsteemset arendamist;
- 3.2. luua võimalused kaasaegse noortevaldkonna digilahenduse loomiseks;
- 3.3. luua enamus noortele võimalused huvihariduses ja huvitegevuses osalemiseks;
- 3.4. suunata noori tervislike eluhoiakute omandamiseks, suunata noori rohkem liikuma ja sportima;
- 3.5. võimaldada noortel mitmekesisemalt tegeleda rahvakultuurivaldkondadega nagu rahvatants, koorilaul, pilliõpe;
- 3.6. toetada noorte huvi MATIK-huvialade vastu. MATIK (matemaatika, teaduse, tehnoloogia, inseneeria ning kunstide ühendõpe) – loodus- ja täppisteaduste ning

kunstide praktilise kallakuga lõimitud õpe, mis sageli hõlmab ka loovat tehnoloogiakasutust.

- 3.7. tagada kvaliteetse noorsootöö kättesaadavus valla eri paigus, võimalusel rajada uusi kandipõhiseid noorsootööteenused Harkus ja Murastes;
- 3.8. laiendada noorsootööga seotud tegevusi valla piirkondades, kus on selleks vajadus, korraldades seal igal aastal vähemalt kaks vastava valdkonna tegevust;
- 3.9. parandada noorsootööasutuste taristut, tuues Tabasalu noortekeskus koolile lähemale ning Vääna noortetoale leida sobivamad tingimused;
- 3.10. soodustada noorte omaalgatust ja otsustusvabadust, kaasates neid otsustusprotsessidesse ja erinevatesse projektidesse;
- 3.11. noortekeskusel olla hea partner noortevolikogule, kord kvartalis korraldada ühiseid ümarlaudu, et kaardistada noorte ideid ja vajadusi ning arutamaks ühistegevusi;
- 3.12. teha rahvusvahelist koostööd, mis võimaldaks pakkuda noortele rahvusvahelisi teadmisi ja kogemusi;
- 3.13. luua koolituste- ning kutse tegemiseks võimalusi ning väärtustada noorsootöötaja kutseala;
- 3.14. tagada noortevaldkonna töötajate järjepidev tunnustamine.

4. KINDLUS – noortele on loodud võrdsed võimalused

- 4.1. märgata neid noori, kes jäävad eemale formaalharidusest, tööturult ning täiendkoolitustest ja teha koostööd teiste koostöövaldkondadega;
- 4.2. nõustada riskirühma noori, et nad ei jääks üksi ega eemale ühiskonnas toimuvatest tegevustest;
- 4.3. jätkata projektirahade ja/või riikliku rahastuse kasutamist 13+ noorte tegevusteks ning laiendamaks huvitegevuse valdkondi;
- 4.4. tõhustada mobiilset noorsootööd, mis võimaldab jõuda erinevate piirkondade ja rohkemate noorteni;
- 4.5. toetada erinoorsootöö ning tõrjutusriski põhjustest ning teenuste vastavusest noorte vajadusi.